

Bakan AKTAS saskını
Sözleşmesi Anayasa'ya aykırı bulundu...
AKTAS'a Danıştay

EMO soruyor

* 2000 yılında 3 yönetim kurulu üyesinin hukuken görevi sona ermiş olması kararı sonucu

Turgay Ciner'in görevi sona erdiği için verilen Çayırhan'da elektrik verilecek?

* Yapılan sözleşme milyar dolarlık bütçeye vergilerini TEAŞ'a

* 0.5 sente üretimden satış fiyatını düşürmesini, halkı soyduğunu

* Başbakanlığın ve Cumhurbaşkanlığı'nın enerji keserek normal bir şekilde çalıştırmayı çare gösterdiklerini

* Enerji

TEAŞ, enerjideki iflası
EKONOMİ SERVİSİ
Elektrik mühendisleri
ri, CEAS ve Kepez Elektrik'in sözleşmelerinin 20 yıldır uygulanması istendi.
EMO Adana Şube Başkanı Ahmet Sarıoğlu açıklamasında, CEAS'ın enerji keserek normal bir şekilde çalıştırmayı çare gösterdiklerini söyledi.

EMO İzmir Şube Başkanı Çeçen, enerji politikası
ÇEAS-Kepez kamuda
20 yıldır Türkiye'de yürütülen enerji politikalarının yanlışlığına dikkat çektiklerini söyleyen Çeçen, "İki kuruluş bundan sonra kamuda çalışmaları" dedi.

EMO için bugüne kadar niye beklemediler?
Eğer kimse bir de ülkeyi yönetmeye talip olduğunu belirten Adana'daki EMO üyeleri, "CEAS'taki yolsuzluklara tepki gösterenlerin cezalandırılmamasının da hatası olduğunu vurguladılar."

EMO'N SÖZLEŞMESİ FESİH
Elektrik
İki şirketin Borsa'da toplam 12 bin 230 yatırımcısı var. Piyasa değerleri...

GERÇEĞİ AÇIKLA, GEREKENİ YAP

Enerji sektöründe yıllardır sürdürülen yanlış karar ve uygulamalar, uzunca bir süredir sektörün en yetkili kişisi, bir Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı tarafından dile getiriliyor. İlk günlerdeki biraz mahcup, biraz şaşkın ifadeler son günlerde "adamlar ülkeyi soymuşlar" a kadar vardı. EMO bu basit ama kalıcı çıkar ilişkisini o kadar çok dile getirdi ki, bazen tekrarlanarak büyüyen soygunlara ilişkin açıklamalar, tekrarlanan sözler olarak algılandı. Yalan basitti. Devletin sınırlı kaynakları vardı, bu kaynaklar büyük miktarlara ulaşan enerji yatırımlarını karşılayamaz durumda idi, bu yüzden özel sektör yatırım yapmalıydı. Özel sektörün de kaynakları kısıtlıydı hatta yoktu bu nedenle ona kaynak aktarmak gerekiyordu, aktarıldı da. Çoğunluğu ANAP iktidarları döneminde enerji uzmanı Süleyman Demirel destekli abartılı talep projeksiyonları, karanlıkta kalma senaryoları hatta bunun ara sıra gösterime sokulması kamuoyunu kolaylıkla etkiledi.

Yİ ve YİD "çözümünün" içyüzünü bugünlerde medya yeniden keşfediyor. En az iki katı şişirilmiş yatırım maliyetleri ve bunun "doğal" sonucu yüksek elektrik fiyatları. Tabii ki sözleşme süresi boyunca alım garantisi. Türkiye'yi Rusya'dan daha devletçi bulanların "devletçi" yalanları. Devlete yaslanmadan varolamayan tatlı su liberalleri. Alım garantili bir ticaret, bir trajedi.

En pahalı beş YİD in ortalama elektrik satış fiyatı yaklaşık 10 cent ve bu bedel üzerinden elektrik alımları nedeniyle Hazinesinin yükü 19 Milyar dolar civarındadır. Alım garantisi verilen Yİ ve YİD'ler nedeniyle çalıştırılmayan ya da düşük kapasite ile çalıştırılan hidrolik ve termik (kömür) santraller nedeniyle kaybedilen bedeller bu rakama dahil değil. Bir hidrolik santralden (Birecik) 12.8 cent/kWh gibi dünyanın en pahalı elektriğini alım garantili olarak satın alan enerji yöneticilerinin, en hafifile aymazlıklarının değerini hesaplamak ise mümkün değil.

Bakan, "halkın moralini bozmamak için" geleceğimizi ipotek altına alan bu anlaşmalardaki yolsuzluk

maliyetini "milyar dolarlar" olarak açıklasa da bozulanın moral değil enerji yönetimi olduğu çok açık. Bakan tahkim şartı olmasına rağmen anlaşmaların feshini de düşündüklerini söylüyor, ama düşünceler "yolsuzlukları açıklıyoruz az sonra" şablonundan öteye gidemiyor. Rüşveti ve hırsızlığı siyasetin etkisinden uzak hukuksal bir süreç olarak kabul edip sonlandırmayı öğrenemediğimiz sürece daha çok Uğur Dündar benzeri açıklamalar izleyeceğe benzeriz. Bir yandan hızla kadrolaşip bir yandan her şeyi EPDK gibi gereksiz ve yanlış bir kuruma yönlendiren Bakan söylediği ya da tekrarladığı doğrularda inandırıcılığını yitiriyor.

Kayıp-kaçak kavramları birlikte kullanılarak enerji alanında yanlış ve yetersiz yatırımlar, uygulanan ekonomik politikaların sonucunda ortaya çıkan yoksulluğun sonuçlarıyla gizlenmektedir. Gelir düzeyi en yüksek olan Kocaeli ile en düşük olan Hakkari illeri arasında 13.6 katlık bir fark, EPDK'nın son tarifesinde Hakkari'deki elektrik tüketicisi aleyhine 2.6 kat elektrik tüketim bedeli olarak belirlenmektedir. Bu durum bölgeler arası dengesizliği ve işsizliği daha da derinleştirecek, yatırımların belirli bölgelerde yoğunlaşmasını hızlandıracaktır. Yaşamsal bir tüketim unsuru olan elektrik enerjisinden yararlanmada tüm yurttaşlar eşit haklara sahip ise İzmir ve Hakkari'de yaşayan, tükettiği elektriği çalmayan ve bedelini zamanında ödeyen iki yurttaş arasında ayırım yapılması, Anayasamızın eşitlik ilkesine aykırıdır. **Kayıp kaçakları önlemenin yolu; illere göre tarife uygulamak değil sosyal devlet ve ekonomik refah politikalarını yaygınlaştırmaktır.**

Bu nedenle bir tercüme bürosu olarak çalışan EPDK dağıtılmalı, özerk ve merkezi bir enerji yönetimi ve planlamasına gidilmeli, alım garantili anlaşmalar iptal edilerek, Yİ ve YİD'lerden alınan elektrik satış bedelleri kamu santrallerinin düzeyine indirilmelidir. EPDK son icraatı olan bölgesel elektrik tarifesine geçiş iptal edilmelidir.

Mehmet GÜZEL

EMO İzmir Şubesi Yönetim Kur. Üyesi

1954
TMMOB
ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ
ODASI
İZMİR ŞUBESİ BÜLTENİ
YIL:15 SAYI:158 TEMMUZ 2003

Elektrik Mühendisleri Odası
İzmir Şubesi Adına Sahibi:
Musa ÇEÇEN

Yazı İşleri Sorumlusu:
Seyhun DALGIÇ

Ayda bir çıkar.
Elektrik Mühendisleri Odası İzmir
Şubesi Üyelerine Ücretsiz Yollarır.

EMO İzmir Şubesi Bülteninde yayınlanan her türlü haber ve yazı izin almak koşulu ile kullanılabilir. Yayınlanan yazılardan yazarları sorumludur.

Yayın Komisyonu:

Ahmet BECERİK, M. Macit MUTAF, Mehmet GÜZEL, N. Sedat GÜLŞEN,
Özgür TAMER, Seyhun DALGIÇ

Yazışma Adresi:
EMO İzmir Şubesi
1337 Sk. No: 16 K:8
Çankaya-İZMİR
Tel/Fax: 0.232.489 34 35
izmir@emo.org.tr
url:www.izmir.emo.org.tr

Grafik Tasarım - Baskı
Etki Matbaacılık Yayıncılık Ltd.Şti.
Mürşelpaşa Cad. 1266 Sk. No:4/A
Basmane-İZMİR
0.232.482 09 00 - 483 78 27
Baskı Tarihi: 14 Temmuz 2003

EMO 5. KOORDİNASYON KURULU TOPLANTISI

EMO 5. Koordinasyon Kurulu toplantısı 28-29 Haziran 2003 tarihlerinde Ankara'da gerçekleştirildi. EMO Merkez kurulları ve 13 birimden gelen yöneticilerin katıldığı toplantıya Şubemizi temsilen Musa ÇEÇEN, E. Sabri AKSÜT, Şemsettin BABADAĞ ve Mehmet ŞAN katıldılar.

Sektörümüzde gelişen son olayların, yönetmelik çalışmalarının ve Şubelerde yapılan çalışmaların değerlendirildiği toplantıda Adana ve Antalya Şubeleri tarafından ÇEAŞ ve Kepez'de yaşanan el koyma işlemine yönelik birer sunum da yapıldı. Birimlerce Elektrik Mühendisleri Odası'nın son dönemde büyük önem vererek yürüttüğü "Ofis

Otomasyon" programının ulaşılmış olduğu düzey olumlu bir gelişme olarak saptanırken e-arşiv projesi ve genel anlamda bilgisayar sektöründeki çalışmaların artırılması gerektiğinin altı çizildi.

Önümüzdeki dönemde gerçekleştirilmesi planlanan ulusal kongre, sempozyum, diğer etkinlikler ve oluşumu tamamlanan Meslek İçi Eğitim Merkezi'nin (MİSEM) değerlendirildiği toplantı enerjideki yolsuzlukları, ÇEAŞ-Kepez'de yaşananlar ve doğalgazda gelişen olumsuzlukların açıklandığı basın toplantısıyla sona erdi.

ŞUBE KURULUŞUMUZU KUTLADIK

Şubemizin kuruluşunun 35. yılını 10 Haziran 2003 tarihinde Lokalimizde yapılan kokteyl ile kutladık. Üyelerimizin yoğun katılım gösterdiği kokteylde Şube Başkanı Musa ÇEÇEN, kurulduğu 1968 yılından günümüze kadar elektrik, elektronik, haberleşme ve bilgisayar mühendisliği mesleklerinin geliştirilmesi, üye hak ve çıkarlarının korunması gibi amaçları taşıyan Elektrik Mühendisleri Odası'nın bu çalışmalarının süreceğini dile getirdi.

Musa ÇEÇEN'in ardından Şubemiz ilk kurucularından Ergun ELGİN de Şube tarihinden söz ederek konuşmasını gerçekleştirdi.

adınız.soyadınız@emo.org.tr domainli e-posta adresini aldınız mı?

İnternetteki ücretsiz sunulan e-posta hesaplarının reklam kirliliğinden kurtulması ve üyelerimizin sanal ortamda iletişimlerini sağlayabilmek amacıyla oluşturulan e-posta hizmeti devreye girdi. "ad.soyad@emo.org.tr" formatında düzenlenen elektronik posta hesabınıza internete bağlı herhangi bir makineden ulaşma şansınız bulunmaktadır.

Henüz "emo" uzantılı e-posta adresi almamış üyelerimiz 489 34 35 numaralı telefona, sicil numaralarını ve bir erişim telefonu (mümkünse şu an kullandıkları bir e-posta adresi) bırakarak tamamen ücretsiz olan bu hizmetimizden faydalanabilirler.

Kullanım Bilgileri

Postalarını web üzerinden kullanacak üyelerimiz ise <http://webmail.emo.org.tr> adresini kullanabilirler. Şifre değişiklik işlemleri için ise <http://emo.org.tr:20000> adresi kullanılabilir.

E-posta adresini Outlook Express veya benzeri programlarla kullanmak isteyen üyelerimiz posta ayarlarını yaparken SMTP ve POP ayarlarına (incoming / outgoing mail server veya gelen/giden posta sunucusu) ihtiyaç duyacaklardır. Hesabı aktif olarak kullanabilmek için gelen (incoming) posta sunucusuna: mail.emo.org.tr adresi giden posta sunucusuna ise bağlantınızı sağlayan internet firmasının mail sunucusu (örneğin: mail.ttnet.net.tr gibi) yazılmalıdır.

TEMSİLCİLİK ZİYARETLERİ SÜRÜYOR

13 Haziran 2003 tarihinde Nazilli, Aydın, 14 Haziran 2003 tarihinde Didim, Söke, Kuşadası, 20 Haziran 2003 tarihinde Manisa, Akhisar, Soma, 24 Haziran 2003 tarihinde ise Alaşehir, Salihli ve Turgutlu Temsilciliklerimiz ziyaret edildi.

Ziyaretler Manisa il ve ilçelerinde Şube Müdürü Sedat GÜLŞEN ve EMO Manisa İl Temsilciliği Teknik görevlisi Tuncer DEMİR, Aydın İl ve ilçelerinde de Aydın İl Temsilciliği Teknik Görevlisi Serkan SÜRME'N'in katılımı ile gerçekleştirildi.

Ziyaretler sırasında Oda ve Şube Yönetim Kurulu kararları hakkında bilgilendirme, Sempozyumlar ve diğer çalışmalar, Temsilcilik sorunları, üyelerimizin yaşadığı sorunlar, kurumlarla olan ilişkiler, mesleki denetim uygulamaları konuları ele alındı.

Özellikle Nazilli ilçesinde yaşanan yetkisiz kişilerce yapılan tesislerin bir elektrik mühendisi tarafından iş başlama bitirme belgelerinin imzalanarak tesisin kendisi tarafından yapılmış gibi göstermesi ve kabul işlemlerinin yapılması nedeni ile karşılaşılan sıkıntılar, TEDAŞ İlçe Müdürlüğü uygulamaları konuları dile getirildi.

Genel olarak; bölgemizde yeni yatırım olmaması nedeni ile SMM üyelerimizin işsizlikle karşı karşıya kaldıkları, bu nedenle ilişkilerde maddi koşullardan kaynaklanan sorunların yaşandığı anlaşılmış ve bu sürecin ancak üyeler arası dayanışma ile aşılabileceği dile getirilmiştir.

Söke ve Kuşadası'nda ise fen adamları yetkilerinin zaman zaman aşıldığı yönünde bilgi edinilmiştir.

Manisa İl Temsilciliği'nde gerçekleşen görev değişikliği sonrasında yeni görev alan temsilcilik gurubunun

çalışma programı oluşturma sürecinde olması nedeni ile yapılacak çalışmaların değerlendirildiği görüşmede Temsilcilik çalışmalarının daha geniş bir ortamda yürütmesi yönünde öncelik hedef olarak değerlendirilmiştir.

Akhisar ve Soma TEDAŞ birimlerinde elektrik mühendisinin

görev almaması nedeni ile bu ilçedeki SMM üyeler tarafında üretilen mühendislik hizmetlerinin TEDAŞ onayı için Manisa Müesseseye gitmeleri sorun oluşturmakta, aynı zamanda kentin ekonomik durumu ve enerji alt yapısı olarak çok gelişmiş olan bu yerlerin işletme ve bakımı konusunda mutlaka bir elektrik mühendisinin sorumlu olması gerektiği çok açık bir şekilde görülmektedir.

Alaşehir Temsilciliği ziyareti sırasında diğer meslek odaları ile birlikte ortak yer kullanımı talebi yeniden değerlendirilmiş elektrik mühendisliği mesleğinin diğer mesleklerle göre farklı uygulamaları olması nedeni ile çalışmalarının da farklılık gösterdiği, ancak mesleki dayanışmanın sürdürülmesi açısından diğer uzmanlık gurupları ile ortak çalışmanın farklı mekanlarda olsa dahi sürdürülmesi benimsendi. Salihli Temsilciliğinde yapılan üye toplantısında ise en önemli konunun meslektaşlar arasında yapılan haksız rekabet uygulamasının olduğu dile getirilerek bu konuda üyelerin takibi ve uyarılması dile getirildi. Turgutlu İlçe Temsilciliği ise ilçe içersinde bulunan sanayi tesislerinin yoğunluğu dikkate alarak topraklama test ölçüm cihazı talebi yapıldı

Sonuç olarak gerek Temsilciliklerimizde gerekse üyelerimiz tarafından mesleki, sosyal ve ekonomik bir çok sorun yaşanmakta, bunların çözümü ise üye oda dayanışmasının yanı sıra üyeler arasında da dayanışmanın önemi açığa çıkmıştır.

EMO-MMO DİYARBAKIR ASANSÖR EĞİTİMİ

12-15 Haziran 2003 tarihleri arasında Diyarbakır'da Asansör Kontrol çalışmalarına yönelik Şubemiz Asansör Komisyonu üyesi Serdar TAVASLIOĞLU ve MMO Asansör Komisyonu üyesi Ünsal SOLMAZOĞLU tarafından eğitim verildi.

4 gün süren eğitimin ilk iki gününde teorik bilgiler yer aldı. Asansörün genel tanımı ve kuyuda gösteriminden sonra kontrol kriterleri anlatıldı. Sonraki iki gün 4 grup halinde tam gün kuyu ve makina dairesinde uygulamalı eğitimler yapıldı. 50 mühendisin katıldığı uygulamalarda kontrol yöntemi, kontrol sıralaması ve dikkat edilmesi gereken hususlar mümkün olduğu

kadar geniş bir şekilde anlatılmaya çalışıldı.

Ayrıca 13 Haziran 2003 akşamı 2 saat süren özet bir CE semineri verildi. Asansör kontrollerinde görev alacak mühendislerin, asansör firmalarının ve Sanayi ve Ticaret İl Müdürlüğü yetkililerinin katıldığı seminer CE'nin anlamı ve uygulamalarının algılanması için yararlı oldu.

Diyarbakır'da yapılması planlanan Asansör Kontrol Çalışmaları için İzmir'deki tecrübelerini ve idari yapılanmanın da tartışıldığı eğitim katılımının yüksek ve ilginin devamlı olması sayesinde oldukça verimli geçmiştir.

ÇOCUKLAR İÇİN ASANSÖR EĞİTİMİ PROGRAMLANIYOR

Asansör ve yürüyen merdivenlerle taşıma günümüzde taşımının en güvenilir yöntemlerindedir. 1917 yıllarında asansörlerde güvenlik kavramının seslendirilmeye başlamasından bugüne, güvenlik donanımlarında pek çok yol alınmıştır. Bu güvenli taşıma sistemi çocuk-genç-yetişkin-yaşlı birçok yaş grubu tarafından kullanılmaktadır. Ne yazık ki son dönemde asansörlerde yaşam kaybına neden olan kazalar sıklıkla gündeme gelmeye başlamıştır. Özellikle, yaşlılarla birlikte büyük risk grubunda sayılan çocukların yaşamlarını kaybetmesi oldukça acı ve düşündürücüdür.

Şubemiz ve MMO İzmir Şubeleri çocuklara yönelik eğitim çalışması başlatma ve bu alanda da ortak çalışma kararı aldılar. İlköğretim öğrencilerinin hedef kitle olarak alınacağı bu eğitimin amacı, asansör ve yürüyen merdivenlerin bir taşıma aracı olarak çocuklar tarafından nasıl DOĞRU ve GÜVENLİ kullanılacağına ilişkin, görsel, yazılı dokümanlarla destekli eğitimin, çocuklara asansör ve yürüyen merdivenleri anlatmak, çocukların yanlış bildiği ya da hiç bilmediği konuları aktarmak, bu taşıma araçlarını kullanırken nelere dikkat etmeleri gerektiği gibi, konuları ailelerle eşgüdümlü olarak işlemektedir.

TÜRK PIRELLI FABRİKASINA TEKNİK GEZİ DÜZENLENDİ

Üyelerimizin sektöre yönelik son teknoloji ürünlerini incelemelerini, yenilikleri yakından takip edebilmelerini sağlamak için düzenlenen teknik gezilerden olan Pirelli Türk Kablo fabrikası gezisi 14 Haziran 2003 tarihinde gerçekleştirildi. Bursa'nın Mudanya ilçesinde kurulu bulunan fabrika ziyaretine 30'a yakın üyemiz ve eşleri katıldı. Teknik gezinin ilk kısmında Pazarlama Müdürü Cenk ŞAHİN; patentleri Pirelli firmasına ait olan AFUMEX ve AIRBAG kabloları üzerine sunumlar yaptı. İkinci bölümde ise fabrika üretim kısımları gezilerek kabloların üretim aşamaları izlendi. Fabrika ziyaretinin ardından Mudanya'da konaklayan üyelerimiz, ertesi gün İzmir'e döndüler.

ELEKTRİK, ELEKTRONİK, BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ 10. ULUSAL KONGRESİ VE FUARI

Odamız tarafından 1985 yılından bu yana iki yılda bir düzenlenmekte olan Elektrik, Elektronik, Bilgisayar Mühendisliği Ulusal Kongresi'nin onuncusu 17 - 21 Eylül 2003 tarihlerinde EMO İSTANBUL ŞUBESİ, İTÜ ELEKTRİK-ELEKTRONİK FAKÜLTESİ ve TÜBİTAK ile birlikte İstanbul'da Lütfi Kırdar Kongre ve Fuar Merkezi'nde gerçekleştirilecektir.

Günümüzde bilgi, yaşama yön vererek toplumsal gelişmeyi ve ekonomik büyümeyi sağlamakta; sınır tanımayan ve tüm insanlık tarafından paylaşılan bir olgu olarak her zamankinden daha fazla önem taşımaktadır. Aynı zamanda bilginin paylaşımı, kitlelere sunumu, tartışılması ve karşılıklı alışverişi yaşamsal bir değere sahiptir.

Ülkemizin çağdaş uygarlık düzeyine ulaşması için ulusal teknoloji politikalarını oluşturması gerekmektedir. Ulusal

teknoloji politikalarının oluşturulması ve bu alanlara yatırımların sağlanabilmesi için meslek odaları, üniversiteler ve sanayi işbirliği ile yapılan Ulusal Kongrelerimiz önemli bir araçtır.

Kongre, enerji, haberleşme, bilgisayar ve bilişim alanlarındaki araştırma ve geliştirme çalışmalarının sergilendiği, paylaşıldığı ve tartışıldığı bir zemin olarak, ülke kalkınmasındaki önceliklere göre bilimsel çalışmaların özendirilmesi, bilim ve teknoloji alanında ulusal politikaların oluşturulması, geliştirilmesi ve yaşama geçirilmesi için üzerine düşen görevleri yerine getirecektir. Bilimsel sunuşların yapılacağı seminerler ve panellerin yanı sıra elektrik, elektronik ve bilgisayar alanlarında faaliyet gösteren firmaların katılacağı bir fuar da düzenlenecektir.

Sektörümüzün tüm bileşenlerinin temsilcileri ile her düzeyde yer alacağı Kongremizin amacına ulaşması için tüm ilgilileri "ELEKTRİK, ELEKTRONİK, BİLGİSAYAR MÜHENDİSLİĞİ 10. ULUSAL KONGRESİ VE FUARI"na katılmaya, katkı ve önerilerini sunmaya çağırıyoruz.

EPDK'DAN

REAKTİF BEDEL UYGULAMASI DEĞİŞTİ

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) 05.06.2003 tarihli toplantısında "Parakende Satış ve Tarife Yapısında kullanılan Usul ve Esaslar"ın 2.4 Reaktif Enerji Tarifesi maddesinde değişiklik yaptı.

Yapılan değişiklik ile daha önce reaktif enerji tarifesi uygulanmayan köy içme suyu aboneleri tarife kapsamı içine alındı.

Ayrıca aşağıdaki b ve c alt bendleri madde içersine eklendi

b) Reaktif enerjiyi ölçmek üzere gerekli ölçü aletlerini tesis eden aboneden, çektiği aktif enerjinin 0.33 (yüzde otuz üç) (dahil)

katına kadar (endüktif) reaktif enerji bedeli alınmaz. Bu sınır aşılırsa, çekilen reaktif enerjinin tamamına reaktif enerji tarifesi uygulanır. Abonenin sisteme vereceği (kapasitif) reaktif enerji miktarı; o dönemde çekilen aktif enerji miktarının 0.20 (yüzde yirmi) (dahil) katından fazla olması halinde, sisteme verilen reaktif (kapasitif sayaçta ölçülen değer) enerjinin tamamına reaktif enerji tarifesi uygulanır.

c) Bu maddenin (b) bendinde yazılı endüktif ve kapasitif sınırların ikisini birden aşan aboneye, endüktif reaktif ve kapasitif reaktif sayaçlardan hangisi daha yüksek değer kaydetmişse o sayaç değerinin tamamına reaktif enerji tarifesi uygulanır.

ELEKTRİK TESİSLERİNDE TOPRAKLAMA ÖLÇÜMLERİ EĞİTİMİ

26 Haziran 2003 tarihinde "Elektrik Tesislerinde Topraklama Ölçümleri Eğitimi" yapıldı. Öncelikli olarak Şubemiz bünyesinde gerçekleştirilecek topraklama testlerinde görev alacak mühendislerin konu hakkındaki bilgi birikimini arttırmak ve raporlama gibi konularda standardizasyon yaratmak amacı güden eğitime üyelerimizden yoğun ilgi olduğundan 3 Temmuz 2003 tarihinde tekrarlandı. Eğitimde Şubemizden Taner İRİZ, İrfan ARABACI, Şemseddin BABADAĞ ve Avni GÜNDÜZ'den oluşan bir komisyon görev aldı.

**SAYIN BAŞBAKAN'I KAMU YARARINI SAVUNANLARIN
EMEKLERİNİ YOK SAYMAMAYA DAVET EDİYORUZ:**

ARABAĞLANTI ANLAŞMASI'NI HÜKÜMET DEĞİL ELEKTRİK MÜHENDİSLERİ ODASI İPTAL ETTİRDİ!

Başbakan Tayyip Erdoğan, 6 Temmuz 2003 tarihinde Partisinin Kayseri İl Kongresi'nde yaptığı konuşmada, Türk Telekom ile GSM şirketleri Turkcell ve Telsim arasında yapılmış olan "Arabağlantı Anlaşması"nın sonuçları nedeniyle oluşan kamu zararının tahsil edileceği belirterek şu sözleri söylemiştir: "İlk kez burada açıklıyorum, yakın zamana kadar, yapılan anlaşmalar nedeniyle Telsim ve Turkcell arasındaki anlaşmaya göre bu iki şirket dört, Telekom ise bir alıyordu. Biz iktidara geldikten sonra buna karşı dava açtık ve kazandık. Bundan böyle Telekom ve bu iki şirket yüzde 50'şer pay alacaklar (...) Şimdi bunların geçmişe yönelik olan süreci var ki, onunla ilgili de dava açıldı. Onlar da hayırlısı ile neticelendiğinde, bu rakamı da duyduğunuzda iyice şok olacaksınız."

Sayın Başbakan'a soru sormak ve kendisine bilgi vermek istiyoruz:

- **Hükümet'in açtığı davaların tarihi nedir ve hangi konudur?**
- **Arabağlantı Anlaşması'nın 4 Ekim 2000 yılında iptal edildiğinden haberdar mıdır?**
- **Başkalarının yaptığı mücadeleyi, verdiği emeği yok saymak iyi bir siyaset örneği sayılabilir mi?**

Süreci bitiren davayı Elektrik Mühendisleri Odası açtı

Arabağlantı Anlaşması konusundaki dava ilk olarak 1998 yılında Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) tarafından açılmıştır. EMO'nun açmış olduğu davada; Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin 1999/577 E, 2000/831 K no'lu ve 04. 10. 2000 tarihli kararıyla; Türk Telekom (TT) ile GSM operatörleri arasında yapılan arabağlantı anlaşmasının çağrı sonlanma ücretleriyle ilgili Ek: D-Çizelge 1 ilave 1A.1 bölümü, kamu yararına aykırı bulunarak iptal edildi.

EMO, 14. 10. 1998 tarihinde Türk Telekom ve GSM işletmecileri arasında yapılan arabağlantı anlaşmasının karşılıklı ücretlendirme sisteminin, Türk Telekom aleyhine asimetric olarak belirlenmesinin kamu yararına aykırı olduğu gerekçesiyle dava açmıştı. Mahkemenin iptal ettiği bölüm de bu ücretlendirmeyi içermektedir.

Türk Telekom'la GSM işletmecisi özel şirketler (Turkcell ve Telsim) arasında imzalanan "Şebekeler Arası İrtibat ve İşbirliği Sözleşmesi (Ara Bağlantı Sözleşmesi)"nin, çağrı sonlanma ücretlerine ilişkin hükümleri her yöne doğru aramalarda TT'nin aleyhine olacak şekilde düzenlenmişti. Oysa sabit telefonlarla cep telefonlarının karşılıklı aramalarında verilen hizmet, GSM işletmecisi ve TT açısından aynı hizmettir ve ücretlendirmenin de simetrik olması gerekmektedir.

Arabağlantı anlaşması nedir?

İki farklı iletişim şebekesi arasında haberleşme yapılabilmesi için, şebekelerin birbirleri ile bağlantısı olmalıdır. Şebekelerin bağlandıkları noktaya arabağlantı noktası denir. İki şebeke arasında bir çağrı trafiği varsa ve telefon ücretleri abonelerden bu şebekelerin işletmecileri tarafından ayrı ayrı toplanıyorsa, bu şebekeler arasında bir arabağlantı anlaşması yapma zorunluluğu doğmaktadır.

Ancak TT ve GSM işletmecileri arasında imzalanan anlaşmalar asimetricti. Yani TT şebekesinde başlayıp GSM şebekesinde sonlanan bir dakikalık çağrı için, TT'nin GSM işletmecisine ödediği para ile, ters yöndeki bir dakikalık bir çağrı için GSM işletmecisinin Türk Telekom'a ödediği para eşit değildi.

Sözleşmede yer alan eşitsizlik nedeniyle TT'nin, dolayısıyla kamunun büyük zararları söz konusuydu. Bu nedenle, imtiyaz sözleşmesinin eki olarak düzenlenmiş olan ara bağlantı sözleşmesinin iptali istemiyle açmış olduğumuz davada, Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin kararıyla; Türk Telekom ile GSM operatörleri arasında yapılan arabağlantı anlaşmasının çağrı sonlanma ücretleriyle ilgili bölümü iptal edildi ve karar kesinleşti. Mahkeme kararında sözleşmenin çağrı sonlanma ücretlerine ilişkin kısmın simetrik olmaması nedeniyle kamu yararına aykırı olduğu gerekçesi yer almıştı. Bu anlaşmanın iptaliyle zaten Türk Telekom'la GSM operatörleri arasındaki paylaşım eşitlenmişti. EMO, karardan sonra Ulaştırma ve Maliye Bakanlıklarına yazı yazarak kararın gereğinin yerine getirilmesini istedi.

Ankara 9. İdare Mahkemesi'nin iptal kararı, davanın taraflarını olduğu kadar üçüncü kişileri de

şubeden haberler...

bağlayacak nitelikteydi. Kararın gereğini yerine getirecek olan da Türk Telekom'du. Nitekim, Türk Telekom yargı kararı doğrultusunda, sözleşmenin yapıldığı tarihten itibaren alacaklarını tahakkuk ettirdi. Ancak, GSM işletmecisi şirketlerce bu işleme itiraz edildi ve esasen bu konuda görevsiz olan ticaret mahkemesinde dava açtılar. Davayı kabul eden yerel ticaret mahkemesinin kararı geçtiğimiz aylarda Yargıtay tarafından görevsizlik nedeniyle bozuldu. Dava tekrar ticaret mahkemesinde görülmeye devam olunmakla birlikte Türk Telekom'un alacağı yönünden yeni bir hukuksal dayanak ortaya çıkmış oldu.

Şimdi AKP Hükümeti çok önceden açılmış ve sonuca ulaşılmış bu davaların meyvelerini toplamaktadır. Üstelik de bu konuda en fazla çabayı göstermiş ve daha başından kamunun soyulmasını engellemek için müdahil olmuş EMO'nun adından dahi bahsetmemektedir. Oysa EMO 1998'den beri bu konuda defalarca açıklama yapmış, dava açmış, basını ve bürokrasiyi bilgilendirmiştir.

Kamu, bile bile zarara uğratıldı!

Davanın sonuçlandığı tarihte, Ara Bağlantı Sözleşmesi'nin yanlış düzenlenmesi sonucu **1 katrilyon** civarında bir kamu zararı doğmuştur. Oysa, iki GSM

işletmecisi şirketin imtiyaz sözleşmesini imzalarken ödedikleri ücret ancak bu kadardır. Bu durumda, yalnızca haksız olarak elde edilen kazançla, ödemiş oldukları imtiyaz bedelini geri almış oldular. Bu hesaba GSM işletmecilerinin kendi şebekeleri içindeki aramalardan ve sabit ücretlerden doğan gelirleri ile yatırım teşvikleri sonucu edindikleri muafiyetler dahil değildir. Açıklamalara göre zarar bugün 3.5 katrilyona ulaşmıştır. **Elektrik Mühendisleri Odası, davayı açmamış ve sürece sonuna kadar müdahil olmamış olsaydı, bu zarar çok daha fazla olacaktı.**

Peki ama bu anlaşmayı gerçekleştiren Türk Telekom yetkilileri ve dönemin hükümetinin sorumluları hakkında ne gibi bir işlem yapıldı? Böyle bir anlaşma nasıl yapılabilir? Bunlar ne zaman sorgulanacak ve açığa çıkarılacak?

Hükümetin EMO'nun çabasını yok saymaya çalışmasına karşın, bu işe müdahil olmasını ve bu soygunu bir yerde durdurmasını olumlu karşıyoruz ve enerji alanında olduğu gibi telekomünikasyon alanında da bir kez daha haklı çıkmış olmanın üzüntüsünü yaşıyoruz. Çünkü bu soygun ve hortumlar sadece bizim değil, çocuklarımızın da geleceğini çalmış, ülkemizi üç kuruşa muhtaç duruma düşürmüştür.

**Elektrik Mühendisleri Odası Yönetim Kurulu tarafından 8 Temmuz 2003 tarihinde yapılan basın açıklaması*

EMO 2004 AJANDASI

Her yıl çıkardığımız EMO AJANDASI'nın 2004 yılı çalışmaları başlamıştır. Bu yıl İstanbul Şubemizin hazırlıklarını sürdürdüğü EMO AJANDASI 2004 30.000 adet basılarak üyelerimize ücretsiz olarak dağıtılacaktır.

Tüm üyelerimiz yanında sektörümüzün belli başlı özel ve kamu kuruluşlarına, üniversitelerin ve araştırma kurumlarının yetkililerine iletilecek olan EMO AJANDASI 2004'te ilanlarınızla yer almanızın kurumunuzun ürün ve hizmetlerinin tanıtımı açısından büyük önem taşımaktadır.

Sektörümüzün seçkin kuruluşlarının ilanları yanında elektrik-elektronik-bilgisayar disiplinlerine ilişkin temel teknik bilgilerin yer aldığı Ajandamız sizi bütün yıl ulaşılabilir kılacak bir katalog niteliğindedir.

2004 YILI AJANDA REKLAM FİYATLARI

Arka Kapak	11.500.000.000	½ Sayfa Renkli	900.000.000
Arka İç Kapak	3.500.000.000	Ayraç Kartonu	5.750.000.000
Arka İç Kapak Karşısı	3.000.000.000	Hergün	
Arka Kapak İç Karşılıklı	5.000.000.000	Tekrar Eden Orta Bant	7.000.000.000
Ön İç Kapak	3.500.000.000	Haftada Birgün	
Ön İç Kapak Karşısı	3.250.000.000	Tekrar Eden Üst Bant	2.000.000.000
Ön Kapak İç Karşılıklı	5.750.000.000	Haftada Birgün	
İç Sayfa Renkli	1.750.000.000	Tekrar Eden Alt Bant	2.000.000.000
2 adet İç Sayfa	3.000.000.000		

AĞ CİHAZLARININ YÖNETİMİ ve GÜVENLİĞİ

Bir ağ ortamında iletişim, ağ cihazları (hub, switch, router ... vb) tarafından yürütülmektedir. Ağ cihazları yönetim açısından, yönetilebilir (*managable*) veya yönetilemez (*unmanagable*) cihazlar olarak ikiye ayrılmaktadır. Yönetilebilir cihazların kendilerine özgü bir işletim sistemi ve konfigürasyonu bulunmaktadır. Cisco cihazlarda IOS ve CatOS, Alcatel XEON'larda XOS, Avaya cihazlarında Unixware, Juniper'de Free BSD örnek olarak verilebilir. Diğer cihazlarda da genelde UNIX tabanlı işletim sistemleri bulunmaktadır. Ağ cihazlarının ayarlanması, yönetimi ve kontrolü aşağıdaki şekillerde sağlanabilmektedir:

• **Konsol Portuyla:** Cihazın ilk konfigürasyonu yapılırken veya gerektiğinde, bir PC veya dizüstü bilgisayarın "com" portundan konsol kablosu ile cihazın konsol portuna bağlantı kurularak sağlanmaktadır. Bu şekilde bağlanılarak yapılan konfigürasyonda, IP benzeri bir üçüncü katman adresi cihaza atandığında daha sonra TCP benzeri dördüncü katman protokolleri üzerinden ulaşılabilmektedir.

• **Telnet veya SSH** ile cihaz üzerinde çalışan telnet/ssh sunucusuna düz metin (text) bazlı iletişim kurularak yönetim sağlanmaktadır.

• **SNMP Protokolü** kullanan bir yönetim yazılımı aracılığı ile trafik istatistiklerinden bellek ve CPU kullanımına kadar bir cihaz hakkında çok detaylı bilgiler edinilebilmekte, cihaz üzerinde yönetsel ayarlamalar yapılabilmektedir.

• **HTTP Protokolü** ile cihaz üzerinde çalışan web sunucusuna, kullanıcı tarafından web browser aracılığı ile ulaşılarak yönetim sağlanmaktadır.

• **TFTP veya FTP** ile cihaz yazılımının veya konfigürasyonun yenilenmesi sağlanmaktadır.

Cihazların ayarları menüler aracılığıyla, komut (*command*) yazarak veya grafik arayüzlerle yapılabilmektedir.

Güvenlik

Ağ güvenliği sadece bir güvenlik duvarı (*firewall*) alınarak sağlanamaz. Ağ güvenliği yönetiminin sürekli devam eden bir süreç olduğu unutulmamalıdır. Ağa bağlı her elemanın güvenliği belirli seviyelerde sağlanmalı ve sistem devamlı kontrol altında tutulmalıdır.

Ağ cihazlarına konsol portu aracılığıyla erişimde fiziksel güvenlik ön plana çıkmaktadır. Açıkça bilinmelidir ki fiziksel güvenliği sağlanmayan cihaz üzerinde alınacak yazılımsal yöntemlerin hiç bir kıymeti bulunmamaktadır. Cihazlar sadece ağ yöneticisinin veya onun yardımcısının açabileceği kilitle odalarda tutulmalıdır. Oda ayırmanın mümkün olmadığı yerlerde özel kilitle dolaplar (kabinetler) içine konmalıdır.

Ağ cihazlarının ayarlanması, yönetimi ve kontrolünde kullanılan HTTP, Telnet, SSH, SNMP, TFTP ve FTP; TCP/IP protokolünün alt elemanları olduklarından, bu protokolün zayıflıklarına karşı önlem alınması gerekmektedir. Bu türden erişimlerde denetim, bu cihazların ve dolayısıyla ağ trafiğinin güvenliği için çok gereklidir. Cihazlarda kurulum sırasında oluşan varsayılan (default) ayarların, kullanıcı tarafından aktif edilen bazı ayarların iptal edilmesi veya düzgün olarak tekrar ayarlanması

gerekebilmektedir. Ağ cihazlarının güvenliğinin sağlanması için alınması gereken temel önlemler aşağıdaki gibidir:

• Cihazlara sadece belirli IP adreslerinin ulaşmasına izin verilmelidir. Bu da access-list (erişim listeleri) yazılarak sağlanır.

• Şifreler cihazlara her türlü izinsiz erişim de hesaba katılarak iyi seçilmelidir. Şifrelerin kullanan kişi tarafından hatırlanması kolay, saldırgan tarafından tahmin edilmesi zor olmalıdır.

• Mümkün olduğunca http protokolü ile (web üzerinden) cihazlar yönetilmemelidir. Ama web üzerinden yönetim gerekiyorsa cihaz üzerinde çalışan web sunucusu sadece sistem yöneticisinin bileceği başka bir port üzerinden, örneğin 500 nolu portta çalıştırılabilecek şekilde ayarlanmalıdır.

• Telnet ile erişimlerde saldırganın ağ üzerinden dinlenme (sniff) yoluyla iletilen bilgiyi elde etmesi mümkün olduğundan, iletilen veriyi şifreleyen SSH protokolü mümkün olduğunca kullanılmalıdır. SSH şu anda bütün cihazlar ve cihaz işletim sistemleri tarafından desteklenmemektedir. Bu konuda üretici firmanın cihaz dokümantasyonu incelenmelidir.

• SNMP protokolünde, Sadece Oku (*Read only*) ve Oku-Yaz (*Read-Write*) erişimleri için kullanılan varsayılan SNMP şifre (*community*) adları değiştirilmeli ve bu iki parametre birbirinden farklı olmalıdır. SNMP kullanılırken MD5'a dayanan öz (*digest*) doğrulama şeması kullanan ve çeşitli yönetim verilerine kısıtlı erişim sağlayan SNMP Version 2'nin kullanılması gerekmektedir.

• Ağ cihazları çeşitli hadiseler (*event*) hakkında kayıtlama (logging) özelliğine sahiptir. Bu kayıtlar, güvenlik hadiselerinin belirlenmesinde ve önlem alınmasında kritik önem taşıyabilmektedir. Kayıtlar düzenli olarak takip edilmeli ve sistemin düzgün çalışıp çalışmadığı kontrol edilmelidir.

• Virtual Lan (VLAN - sanal ağlar) kullanılarak kullanıcıları fiziksel lokasyonundan bağımsız olarak gruplamak, farklı subnetlerde toplamak mümkündür. VLAN'a almak tek başına bir güvenlik önlemi sayılmamakla beraber bir güvenlik artışı olmaktadır.

Biz bu yazıda ağ cihazlarının güvenliği konusuna değindik. Elbette ki ağ güvenliği bununla kalmamaktadır. Bir ağ ortamında güvenlik duvarı ve saldırı tespit sistemlerinin kurulması ve düzgün bir şekilde yönetilmesi gerekmektedir. Ağda kurulu tüm cihazların işletim sistemlerinde ve üzerlerinde kurulu olan yazılımlarda güvenlik sorunu olup olmadığı düzenli olarak takip edilmeli ve gerekli önlemler alınmalıdır. Ağ ve Bilgisayar Güvenliği konusundaki çalışmalarımız Ege Üniversitesi Network Güvenlik Grubu'nun web sayfasından (<http://security.ege.edu.tr>) takip edilebilir.

Yazı dizimizin son bölümü olan gelecek sayıda ağ yönetimi ile ilgili bazı ipuçları vermeye çalışacağız. Bu süre zarfında kendinize zaman ayırın ve kendinizi geliştirmek için değişik kaynakları incelemeyi unutmayın.

Kaynak: Enis Karaaslan, 2001, Ege Üniversitesi Cisco Network Akademisi Ders Notları, web: <http://cnap.ege.edu.tr>, email: cnap@nyg.ege.edu.tr

AKTAŞ SOYGUNUNDAN SONRA ÇEAŞ VE KEPEZ'DE YAŞANANLAR ÜLKEYE DAYATILAN ENERJİ POLİTİKALARININ İFLASIDIR!

Şubemiz tarafından 14 Haziran 2003 tarihinde ÇEAŞ ve Kepez Elektrik A.Ş.'nin imtiyaz sözleşmelerinin iptaline ilişkin olarak bir basın toplantısı düzenlendi. Toplantıda Şube Başkanı Musa ÇEÇEN; Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca 12.06.2003 tarihinde Çukurova Elektrik ve Kepez Elektrik imzalanan imtiyaz sözleşmelerinin iptal etmesi ve bu şirketlerce işletilen kamu tesislerine el konulduğunun açıklanması ile yaşanan gelişmeler Elektrik Mühendisleri Odası (EMO) nın on yıldan bu yana sürdürdüğü özelleştirme karşıtı mücadelenin doğruluğunu bir kere daha kanıtlamıştır.

AKTAŞ'da da suç üstü yakalanan serbest piyasa savunucularının telaşının nedeni bellidir! ÇEAŞ ve KEPEZ'de yaşananlar, araştırmalarla ortaya çıkması muhtemel talan boyutunun, enerji alanındaki piyasacı yaklaşımların özelleştirme yada serbestleşme adı altında sürdürülen kamu yağmasının yeni bir göstergesi olacağını, hukuksuzluğun ve talanın yarattığı tahribat boyutunun gözler önüne serileceğini bilmekte ve yeni dünya düzeni olarak savunulan değerlerinin bir bir yıkıldığını görmektedirler.

Özelleştirme savunucusu kesimlerin telaşının nedeni budur." dedi. Açıklama şöyle devam etti:

ÇEAŞ Nasıl Heba Edildi?

Çukurova Elektrik A.Ş. (ÇEAŞ) Seyhan Barajı üzerinde tesis edilen Seyhan Hidroelektrik Santral'ını işletmek üzere kurulmuştur. Şirkete 1953 yılında kuruluş amacına uygun olarak, tamamıyla devlet tekelinde olan elektrik üretim, iletim, dağıtım ve ticareti konusunda yapılan İmtiyaz Sözleşmesi ile Çukurova Bölgesinde İmtiyaz Hakkı verilmiştir.

ÇEAŞ başlangıcından beri gerçek anlamda halka açık bir anonim şirketti. En büyük pay sahibi olan kamu kurumlarının (başlangıçta Etibank, daha sonra TEDAŞ) yanında özel bankalar, bölgedeki özel sanayi kuruluşları, büyükküçük çiftçiler, özel emekli ve tasarruf sandıkları şirketin sermayesine katılmış, şu ya da bu ölçüde yönetiminde herkes temsil edilmiş, şirketin sağladığı gelirden ve yarattığı refahtan pay almışlardır.

Şirketin kuruluş amacında ve ruhunda yer alan ortaklık yapısı uzun yıllar değiştirilmeden kalmıştır. Buna göre %51'i Etibank'ın (daha sonra TEK) %49'u ise sayılan diğer kuruluşlarıdır.

Üç gruba ayrılan paylardan;

- A grubu (Kurucu hisseler) 3 yönetim kurulu, 1 denetim kurulu üyesi,
- B grubu (TEK) 3 yönetim kurulu 1 denetim kurulu üyesi,
- C grubu (diğer ortaklar) 3 yönetim 1 denetim kurulu üyesi seçme hakkına sahiptirler.

Şirketin karlı bir kuruluş olması ve yarı kamu kurumu olma özelliği, siyasilerin ve büyük sermaye gruplarının her zaman iştahını kabartmış, özellikle 12 Eylül sonrasında siyasi partilerin paylaşamadıkları bir kurum haline gelmiş, o zamana kadar oldukça sağlıklı işleyen bu kısmi demokratik yapı bilerek bozulmuştur.

Başlangıçta %51 olan kamu payı, sermaye artırımını sırasında rüçhan hakkı kullanılmayarak %26'lara düşürülmüş, bu payların bir kısmı da 1980'li yılların sonunda Özelleştirme İdaresi (önceleri Toplu Konut İdaresi) vasıtasıyla satılarak %11-12 civarına düşürülmüştür.

"Siyasi çekişmelerden ve paylaşma kavgalarından dolayı üç yönetim kurulu ve bir denetim kurulu üyesi ile temsil edilme kabiliyeti olan bu B grubu hisseler, 1993 yılında 84 milyon dolara Uzan ailesine, Rumeli Grubu'na satılmıştır. Rumeli Grubu, o zamanlarda büyük gürültüler kopararak satın aldıkları bu %11-12 oranındaki hisse ile

ÇEAŞ'ı tamamen ele geçirmişlerdir."

Satın alanların gerçekte ne satın aldıklarını, satanların da gerçekte ne sattıklarını tam bilmedikleri bir alışverişten sonra, bugün sistem arayışları içinde kıvranan elektrik üretimi iletimi ve dağıtımı için engin bir deney laboratuvarı ve eksiksiz bir model olabilecek şirket, heba edilmiştir.

Rumeli Holding'in ÇEAŞ'ta Yaptıkları

Birkaç aylık bocalama ve alışma devresinden sonra Rumeli Grubu, şirketin nakit yaratma ve sıcak para imkanlarını fark etmiş ve şirketin içini boşaltma yollarını aramaya başlamıştır.

"Burada hemen birkaç soru akla gelebilir. Şirket grubun kontrolünde olduğuna göre, diledikleri operasyonu yapmak da çoğunluk hisselerini kontrol edenlere ait değil midir? Sıcak para imkanlarından sürekli yararlanmak varken neden içini boşaltmak yolu seçilmektedir? Bunun en önemli nedeni ÇEAŞ'ın bir imtiyaz şirketi olması, kendine ait gayri menkul ve menkul mal edinmemesi (bütün gayri menkulleri Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı adına tapuludur) imtiyaz hakkının sona ermesi ile bütün mal varlığını bedelsiz olarak kamuya devredecek olmasıdır."

Bu bakımdan, ÇEAŞ'ın içini boşaltma operasyonu, yalnızca küçük tasarrufların paylarını gasp etmek anlamına gelmemekte, kamunun ve devletin malları da gasp edilerek, yağmalanmış ve vergi kaçırılmıştır.

Başlangıçta alınan imtiyaz hakkı 2003 yılında, 3096 sayılı kanunla sağlanmış gibi görünen 70 yıllık imtiyaz hakkı 2058 yılında sona erecekti.

Kanunla ve İmtiyaz Sözleşmesi ile belirlenmiş görevler ve koşullar yerine getirilmediği taktirde İmtiyaz Hakkı ve dolayısı ile Şirketin fiziki varlığı Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığınca her an sona erdirilebilirdi. Bu tehlikeyi bilen ve kanuni görevlerini getirmeyi de hiçbir zaman düşünmeyen grup, kelimenin tam anlamıyla şirketin içini boşaltmıştır!

Bu hedefe uygun olarak, öncelikle var olan kurumsal yapının bozulması, kuralların işlemez hale getirilmesi, personelin ve bölge halkının şirkete sahiplenme duygusunun yok edilmesi, üst ve orta kademe yöneticilerinin tasfiye edilmesi, yerli ve yabancı kurum ve kuruluşlar ile ilişkilerin soğutulması ilişkilerin kesilmesi, bilgi alışverişinin mümkün olan en alt seviyeye indirilmesi, personel sirkülasyon hızının artırılarak şirketin geçmişinin unutturulması gerekmekteydi. Ortamın olgunlaşması ile birlikte, nitelikli personel kıyılarak tecrübesiz insanlar terfi ettirilmiş, çarkların tamamına yakını durdurulmuş, ülke nüfusunun ve coğrafyanın %10'una 1500 kişi ile hizmet veren dev kuruluş, ilk üç yılda 800 kişinin altına, 1995 yılında yaşanan ara dönem bahanesi ile de 500 kişinin altına indirilmiştir. Şirket İstanbul'dan ve tek elden faks ve telefon ile yönetilmeye başlanmış, yönetim kurulu üyelerine ve genel müdürlüğe pratikte hiçbir yetki bırakılmamış, alınan çoğu kararlardan genel müdür ve yardımcılarının dahi

haberi olmamıştır.

Kısmen hantal yapısına rağmen 5 yıl gibi kısa bir sürede dünya çapında örnek gösterilen Sır Barajı ve HES projesini gerçekleştirerek şirketi maddi ve manevi olarak iki katına çıkaran ve ardından Berke Barajı ve HES projesi tamamlandığında ÇEAŞ'ı bir kez daha ikiye katlayacak bütün tedbirleri alan organizasyon, sistemli ve bilinçli bir şekilde yok edilmiştir.

Berke Hidroelektrik Projesi ve Gerçekler

Bugün Rumeli grubunun televizyonlarında boy boy görüntüleri yayınlanan ve özkaynakları ile yaptıklarını iddia ederek övündükleri Berke Barajı ve Hidroelektrik Santrali Projesi 510 MW gücünde ve yılda yaklaşık 3.672.000.000 kWh (şu anki Çukurova Elektrik üretiminin 1.5 katı, bölge tüketiminin de % 30'u) elektrik üretecek, yıllık geliri 200-250 milyon dolar olacak bölgenin en verimli projesiydi.)

Proje'ye Rumeli grubundan çok önce ve Sır Projesinin bitirilmesinden hemen sonra başlanmış, şantiye tesisleri, yolları, tünelleri, köprüleri beton ve agrega tesisleri süratle tamamlanarak, bütün uluslar arası sözleşmeleri yapılarak fizibilitesinde 600 milyon dolar olan maliyeti 500 milyon doların altına düşürülmüştür.

1992 yılında Dünya Bankası'ndan 270 milyon dolar kredi temin edilerek fiilen başlanmıştır. Finansmanı, 270 milyon doları dünya bankası 30 milyon doları da imalatçı kredisi olmak üzere toplam 300 milyon doları kredi ve 200 milyon doları da özkaynak olarak planlanmıştır. 1997 yılının ilk yarısında bitirilecek olan bu proje, Rumeli grubunun Çukurova Elektrik A.Ş.'nin içini boşaltma faaliyetlerinde emme-basma tulumba gibi çalıştırılmak üzere yeniden organize edilmiştir.

150 MVA'lık Mersin Termik Santrali bölgeye doğalgaz geldiğinde 375 MVA'lık Doğalgaz Yakıtlı termik santrale dönüştürüleceği gerekçesiyle kapatılmıştır. Ancak, ÇEAŞ ile ETKB arasındaki sözleşme gereği yapılmayan sürede, üretilmesi gereken enerji miktarının iki katı üretim tazminatı ödemek zorunda olduğu halde bu güne kadar ETKB' ye herhangi bir ödeme yapmamıştır!

ÇEAŞ 1993 Mart ayında bir UZAN kuruluşu olduğunda neydi;

- 1992 yılı net karı 65 milyon dolar,
- Çalışan sayısı 1465
- Mühendis ve teknik elemanların ücret ortalaması 1500 dolar,
- Sattığı enerji miktarı 4,5 Milyar Kwh,
- 2000 yılında sattığı enerji miktarı 8,373 Milyar KWH' tı.
- Banka yada finans kurumlarına borcu yoktu,

ÇEAŞ nereye geldi ?

- 2000 Yılında zararının 61 milyon dolar olduğu açıklandı.

- 2002 yılında 1032 çalışanın işine son verilerek sayısı 429'a düştü
- Mühendis ve teknik elemanların ücret ortalaması 429 dolara düştü,
- 2000 yılı sonunda bankalara 446.742.043 milyon dolar borç oluştu.
(Bank Peribas a 13.366.181 dolar, Döviz Kredisi; 27.629.641 \$
İmar Off Shore Ltd.; 349.235.819 dolar ve İmar Bankası'na ; 43.750.000 dolar)
- ÇEAŞ'ın 2001 yılı bilançosunun İMKB' ye gönderildiğinde, 10 Mart 2002 tarihli Hürriyet gazetesi ekonomi sayfasındaki habere göre; 1,157 katrilyon borç (840.000.000 dolar ve 213 trilyon zarar (154 milyon dolar) olmak üzere toplam 994 milyon dolar zarar beyan edilmiştir.

Oysa bu dönemde ;

- SIR I-Hidroelektrik Santrali devreye girmiştir, SIR HES'nın yıllık enerji üretimi 772 milyon Kwh' tır. (1991 de ÇEAŞ'ın enerji üretim toplamı 1,180 milyar KWh iken 1992 yıl'ında 1,800 milyar KWh olmuştur.) yani şirket enerji üretimi büyümüş ve tamamını satmaktadır.

“ÇEAŞ 1994 ten günümüze kadar Enerji Bakanlığı ile yapmış olduğu sözleşme gereği Mersin Termik Santralinin kapalı kaldığı sürede, yıllık üretim kapasitesinin 2 katı kadar ceza tutarını Enerji Bakanlığı'na güncelleşmiş enerji bedelini hesabı üzerinden ödemesi gerekmektedir.”

Kamu alacağı olan bu bedel;

7 yıl x 123 milyon KWh x 6 cent/kWh x 2 kat
= 1.103.320.000 dolardır.

Bugünkü sona götüren süreç nasıl başladı?

1998 yılında, TEDAŞ Adana EDM çalışanı, EMO üyesi ve 18 Ekim 2002 tarihinde kaçak elektrik kullanan fabrikatörlere karşı mücadele ettiği için kiralık katillerce öldürülen HASAN BALIKÇI adına, TEDAŞ ile ÇEAŞ arasında imzalanan İşletme Hakkı Devir Sözleşmesi ve ETKB ile ÇEAŞ arasında imzalanan Görev Verme Sözleşmesi'nin iptali ve dava sonuna kadar yürütmenin durdurulması istemiyle, Danıştay'da dava açılmıştır.

Davanın görülmekte olduğu Danıştay 10. Dairesi davayı şekli bir inceleme yaparak, usule aykırılık görmediği için reddetmişti. Karar temyiz edilmiş, temyiz üzerine Danıştay Dava Daireleri Genel Kurulu dosyada mevcut raporları, özellikle SPK tarafından hazırlanmış 2000 tarihli raporu dikkate alarak şirketin çok sayıda usulsüzlükleri olduğunu, bu usulsüzlükler karşısında şirketin kamu hizmeti görmesinde kamu yararı bulunmadığı, dolayısıyla açılan davanın kabulüyle sözleşmenin iptali gerekirken davanın reddinin hukuka aykırı olduğunu söyleyerek 10. Daire kararını kaldırdı.

Sonrasında karar düzeltme istemi üzerine, Dava Daireleri Genel Kurulu tekrar bu kez 3984 sayılı RTÜK yasasına muhalefet olup olmadığını da incelenmesi gerekçesini

ortaya koymuşsa da, Danıştay bu şirketin usulsüzlüklerini AKTAŞ'ta olduğu gibi tespit ve hüküm altına almıştır.

Kepez'de de aynı senaryo

1956 yılında 9410 sayılı imtiyaz sözleşmesiyle Antalya ve civarında Kepez Elektrik A.Ş. yetkili kılınmıştır. Kepez kuruluşundan itibaren 1993 yılına kadar önemli işlevler yerine getirmiş ve Antalya bölgesinin ihtiyacını sorunsuz bir şekilde karşılamıştır. ÇEAŞ'ta olanlar Kepez'de de yaşanmış, 1993 yılında hisselerinin Uzanlar'ın eline geçmesiyle birlikte şirket inişe geçmiştir.

Kepez yetkili kılındığı 1993 yılından beri ciddi anlamda hiçbir yatırım yapmamıştır. 1993 yılında 286 olan toplam personel, 1998 başında 191'e düşmüştür. Son derece nitelikli ve tecrübeli personel gerektiren bir sektör olmasına karşın hızlı personel sirkülasyonunun yaşanmış olması bölgedeki ihtiyaçların karşılanamamasına ve sık sık arızaların meydana gelmesine neden olmaktadır.

Hüseyin Korkan Korkmaz ve İsmail Gündüz tarafından, 3096 sayılı Yasa uyarınca Antalya ili ve Burdur ilinin üç köyünde elektrik üretim, iletim, dağıtım ve ticareti yapma görevinin Kepez Elektrik AŞ'ne verilmesine ilişkin 7.10.1988 ve 88/13344 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yine şirket ile Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı arasında aktedilen 9.3.1998. tarihli imtiyaz sözleşmesi hakkında Danıştay'da dava açılmıştır.

Yirmi yıldan beri aynı politika!

Elektrik Mühendisleri Odası yirmi yıldan beri, Türkiye'de yürütülen enerji politikalarının yanlışlığını, bu uygulamaların ülkemizi batağa sokacağını, dışa bağımlı hale getireceğini, kamu kaynaklarının yağmalanacağını ve elektrik fiyatlarının fahiş hale geleceğini söylemiştir. Ancak yurtdışından ve uluslararası sermaye kuruluşlarından gelen ses dışında kulaklarını herşeye tıkayan gelmiş geçmiş hükümetler, EMO'yu duymamayı tercih etmiştir. AKTAŞ, Beyaz Enerji operasyonu, doğalgaz rezaleti, Enerji bakanı Hilmi Güler'in ülkenin enerji alanında soyulduğuna ilişkin demeçleri, şimdi de ÇEAŞ ve Kepez EMO'nun hiç de yabancı olmadığı sorunlardır.

Biz haklı çıkmaktan bıktık ama ülkeyi soymaya kararlı olanlar cesaretlerinden bir şey kaybetmediler.

ÇEAŞ ve KEPEZ bundan sonra kamu işletmesi olarak kalmalı ve öyle yönetilmelidirler. Ülkemizin enerji alanını tam bir bataklık haline gelen politikalar bir an önce terkedilmeli, enerji alanı yeniden tam anlamıyla kamuya devredilmelidir. Bugün yapılmaya çalışılan düzeltmeler, politikalar köklü bir biçimde değişmediği sürece işe yaramayacaktır. Hükümet sonucu değil, bu sonucu yaratan nedeni tartışmadan enerji alanında çözüm üretemeyecektir.

GPRS SERVİSİNİN GÜÇLÜ TAMAMLAYICISI OLARAK KABLOSUZ YEREL AĞ (Wireless LAN)

1. GSM'de KABLOSUZ YEREL AĞ (Wireless LAN):

Günümüzde bilginin her zamankinden daha fazla ulaşılabilir olduğu bir dönem yaşıyoruz. İnternet sayesinde global bir köy haline gelen dünyada olup biten herşeyi anında öğreniyoruz. Cep telefonlarımız sayesinde artık istediğimiz zaman, kapsama alanı olan istediğimiz yerde birine ulaşabiliyoruz. Ve tabii istendiği zaman da başka biri tarafından ulaşılabiliriz.

Bütün adımları üst üste koyduğumuzda ortaya şu sonuç çıkıyor: Hareket ve Zaman. İnsanlar artık masalarına zincirlerle bağlı olmak istemiyorlar. Artık işyerlerini de yanlarında taşımak istiyorlar. Toplantı salonuna giderken düzüstü veya avuçiçi bilgisayarını da yanında götürüyor günümüz iş adamı. Amaç toplantı zamanında gelebilecek önemli maillerini kontrol edebilmek veya toplantı için gerekli dokümanları LAN üzerinden alabilmek. Şehirdışı veya yurtdışı seyahatlerinde de yanından ayırmıyor artık bilgisayarını. Hayatının bir parçası haline geldi cep telefonu ve bilgisayar.

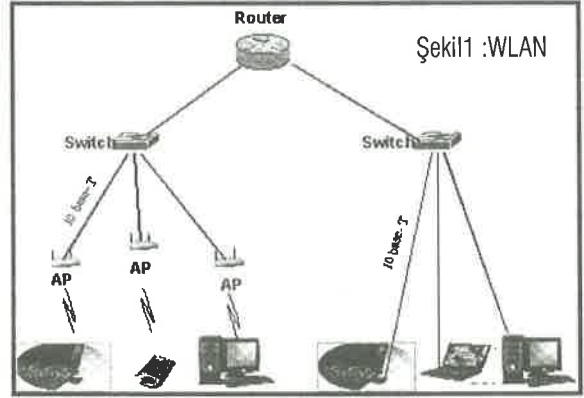
Peki yukarıda bahsettiğimiz sonucu yani "hareket ve zaman"ı, nasıl birbirine bağlayacağız? Hem bize hareket özgürlüğü ve hem de zaman kazandıracak bir çözüm ne olabilir?

Bu sorunun cevabını artık uzaklarda aramıyoruz: WLAN ve GPRS. Bilişim Teknolojilerinde adı Wireless LAN(WLAN) olarak geçen IEEE tarafından 802.11b olarak standartlaştırılan ve halen üzerinde çalışmaların yoğun olarak sürdüğü bir teknoloji olan Kablosuz Yerel Ağ ile GSM dünyasının sunduğu "mobil internet" teknolojisi GPRS'in etkili bir şekilde kullanılmasından söz ediyoruz. Bu iki teknolojinin birleştirilmesi ile birlikte artık günümüz insanının "her zaman her yerde çalışabilme" isteği gerçekleşiyor.

2. WLAN NEDİR?

Kablosuz Yerel Ağ olarak Türkçeleştirebileceğimiz Wireless LAN şirketlerde kullanılan ethernet yapısının kullanıcı tarafına ulaşan kablosuz şeklidir. WLAN teknolojisi özellikle işyerlerinde kullanılan yerel ağların kablolmadan dolayı belli bir yerde çalışma kısıtlamasını ortadan

kaldırmakta, bununla birlikte klasik yerel ağların sağladığı tüm avantajları sunmaktadır. (Bkz. Şekil 1)

The Institute of Electrical and Electronics Engineers (IEEE) tarafından 802.11b, 802.11a ve son olarak 802.11g olarak standartlaştırılmıştır(Bkz. Tablo 1). Pazarda Wireless Fidelity (Wi-Fi) olarak da geçen Kablosuz Yerel Ağ'ın bütün markette kullanılan ürünleri genelde 802.11b standartlıdır. 802.11b standardı 11 Mbps hızında data alışverişini sunmaktadır. Data alışverişi kablolu bir ağda 10/100 Mbps, GPRS'de teorik olarak 115 kbps'dir. WLAN standartlaştırma ve geliştirme çalışmaları devam etmektedir.

TABLO 1: WLAN Teknolojileri Karşılaştırma Tablosu

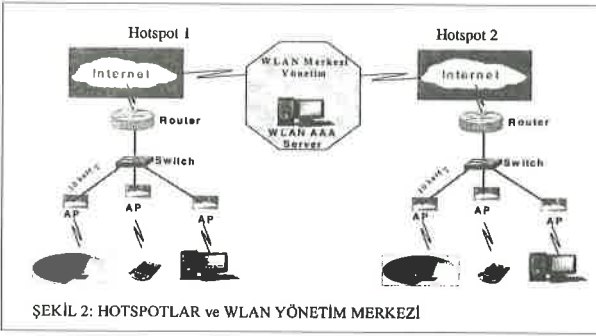
Kablosuz Standart	802.11 b	802.11a	802.11g
Popülarite	Heryerde kullanıma hazır	Yeni teknoloji	Hızlı gelişmeye açık yeni teknoloji
Hız	11 Mbps	54 Mbps	54 Mbps
Frekans	2.4 GHz	5 GHz	2.4 GHz
Mesafe	30-50 mt	10-25 mt	30-50 mt
Teknoloji	Direct Sequence Spread Spectrum (DSSS)	Orthogonal Frequency Division Multiplexing (OFDM)	Orthogonal Frequency Division Multiplexing (OFDM)

WLAN çalışması için lisans gerektirmeyen 2 farklı frekans aralığını kullanmaktadır. 802.11b ve 802.11g ürünleri 2.4 GHz, 802.11a ürünleri ise 5 GHz frekans aralığını kullanmaktadır. 2.4 GHz'de Bluetooth ve kablosuz telefonlar da kullanıldığı için çeşitli parazitlenmeler yaşanabiliyor.

2.1. WLAN EKİPMANLARI:

WLAN sisteminde kullanılan ekipmanlar yukarıdaki şekilde de gösterildiği gibi 4 farklı işlevde kullanılırlar.

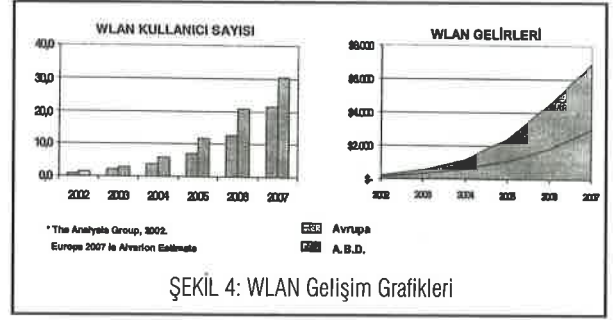
- Access Point : WLAN sisteminde hotspot tarafında bulunan Access Point (AP) kablolu ve kablosuz bir ağda kullanılabilir. WLAN kullanıcısının bilgisayar kartıyla iletişimi sağlar.
- Switch: AP'lerden gelen veriyi router'a, router'dan gelen veriyi AP'ye iletmekle görevlidir.
- Router: Kullanıcıdan gelen veriyi İnternete ulaştırmak, İnternette gelen veriyi kullanıcıya iletmekte görevlidir.
- WLAN Kullanıcı kartı: Kullanıcının dizüstü, masaüstü veya avuçiçi bilgisayarında bulunan WLAN özellikli, WLAN hotspotuna bağlanmasını sağlayan kartlardır.

Yukarıdaki şekilde (Şekil 2) farklı hotspotların tek bir merkezi yönetimden kontrollerini yapıldığı gösterilmektedir. Kullanıcının giriş izni ve yetkilendirilmesi WLAN yönetim merkezinden gerçekleştirilmektedir. Kullanıcı hangi hotspotta olursa olsun internete giriş yapmak istediğinde karşısına gelen sayfayı gönderen ana bilgisayar Yönetim merkezinde bulunmaktadır.

3. WLAN KULLANIM ALANLARI:

Wireless LAN geniş bir kullanım alanına sahiptir. Eğitim, sağlık, devlet daireleri, firmalar ve halka açık yoğun yerlerde (hotspots) WLAN kullanılabilir. Dünyada WLAN'ın GSM Operatörleri için önemli bir noktaya gelmesinin nedeni olarak halka açık yoğun yerlerde WLAN kullanımının gerçekleştirilmesi gösteriliyor.

ŞEKİL 4: WLAN Gelişim Grafikleri

Yukarıdaki şekilde de görüldüğü gibi gelir getiren yerler daha çok Ticari Kullanımların gerçekleştiği Havalimanı veya konferans salonları gibi yerlerdir. Piramitten daha aşağıya indikçe halkın yoğun olarak bulunacağı Kafe ve Restoranlar veya Alışveriş merkezlerini görmekteyiz. Buralardan beklenen gelirler ticari kullanımların gerçekleştiği yerlerden daha azdır.

Avrupa ve Amerika'da GSM Operatörleri ve Wireless ISP'ler yukarıdaki piramitte yer alan alanlara ve benzeri alanlara hotspotlarını kurmaya devam ediyorlar. Kuzey Amerika WLAN teknolojisinin merkezi durumundadır. Avrupa, WLAN teknolojisinin önemini kavrayıp hızlı bir şekilde WLAN yatırımlarına başlamıştır.

Dünyada WLAN süresinin gelişimi neticesinde günümüzde ve yakın gelecekte tahmin edilen WLAN gelirlerinin ve kullanıcı sayılarının şekile dökülmüş hali aşağıdaki gibi olacaktır.

Gün geçtikçe artan WLAN kullanıcılarının 2007 yılı sonunda Avrupa'da 21,5 milyon olacağı tahmin edilmektedir. Amerika'da bu sayının 30 milyonu bulması bekleniyor. WLAN gelirlerinde ise 2007 yılı sonunda Avrupa'da 3 milyar \$ olması beklenirken, Amerika'da bu sayı 7 milyar \$'a yaklaşacaktır.

2002 yılının sonlarında bütün dünyada bulunan hotspot sayısının 10.000 civarında olduğu tahmin edilmektedir. 2006 yılının sonlarında bu sayının 40.000'den fazla olacağı yine yapılan araştırmalarda ortaya çıkıyor.

4. MOBİL DATA SERVİSLERİNİN TAMAMLAYICISI OLARAK WLAN:

Dünyadaki birçok GSM Operatörü günümüzde GPRS Servisini sunuyor. Yine GSM Operatörlerinin önemli bir kısmı ciddi şekilde 3G'ye hazırlanmakta ve 3G'yi beklemektedir.

GPRS ve 3G'de uygulanan sistem, internet gibi data servislerin GSM Operatörlerinin sesi taşıyan sistemlerinin

kapsama alanı ve uygunluğunda taşınabilmesini sağlamaktadır. Mobil Internet olarak adlandırılan servisler sayesinde GPRS kullanıcıları aynı SIM Kartları ile GPRS uyumlu bir mobil telefondan istedikleri zaman internete erişim sağlayabilmektedirler. GPRS sisteminin datayı taşıma hızı 115 kbps'dır.

Yukarıda da bahsettiğimiz gibi günümüz insanı artık internete bağlanabilmek için daha yüksek bir hız istemek ve aynı zamanda bağlanmak istediği bölgede de bu girişiminde başarılı olmayı talep etmektedir.

WLAN sayesinde kullanıcılara daha fazla hareket ve daha hızlı data alışverişi(10 mbps) sunulmaktadır. WLAN hotspotlarının bulunmadığı noktalarda da GPRS devreye girerek kullanıcının kesintisiz internetini sağlamaktadır.

WLAN sistemi küçük alanları kapsamaları için dizayn edilmiştir. Bir WLAN hücrelerinin kapsamaları 30 ile 50 metre arasındadır. Oysaki bir GPRS hücrelerinin kapsamaları 35 km'dir. Bu kapsama alanları nedeniyle WLAN küçük ama yoğun yerlerin kapsanması ve "mobil internet" servisinin verilmesi için kurulurken, GPRS ise çok daha geniş yerlerin kapsanması ve bir nevi kapsama şemsiyesi olarak kurulmaktadır. WLAN'ın olmadığı yerlerde GPRS devreye girecektir.

Konunun daha rahat anlaşılabilmesi için bir şekil ve şekile bağlı örneklerle konumuza devam edeceğiz.

ŞEKİL 5: GPRS WLAN ilişkisi

Yukarıdaki şekilde büyük alanı GSM/GPRS kapsama alanı olarak, bu alan içinde belirtilen noktaları da Hotspot olarak düşünelim. GPRS şebekesinin kapsamaları WLAN sistemi için bir nevi şemsiye görevini görmektedir. Şöyle bir örnekle sanırım WLAN/GPRS'in anlaşılması çok daha rahat olacaktır: Yurtdışından fuar için Türkiye'ye gelen bir iş adamı Fuar Merkezinde standları gezip notlar

almaktadır. Bu notları e-mail ile şirketine göndermek zorundadır. Fuar Merkezinde WLAN Hotspot bulunduğunu öğrenen iş adamı Avuçiçi bilgisayarını Fuar Merkezinin kafeteryasında açarak WLAN Sayesinde internete bağlanır. Fuar Merkezindeki işini bitirip oteline dönen iş adamı Otelde bulunan WLAN kapsamaları sayesinde yine internete bağlanır o gün gelen e-maillerini kontrol eder. Bir gün sonraki sabah ülkesine geri dönmek için otelinden ayrılan iş adamı yolda giderken WLAN/GPRS özellikli avuçiçi bilgisayarını kullanarak GPRS üzerinden internete bağlanır ve uçağının zamanında kalkıp kalkmayacağını öğrenir. Havalimanına ulaştığında otomatik olarak WLAN özelliğini seçen avuçiçi bilgisayarıyla havalimanında bulunan WLAN hotspotu sayesinde internete bağlanır.

5. DOLAŞIM HAKKININ (ROAMING) SAĞLANMASI:

WLAN/GPRS sisteminde en kritik nokta olarak dolaşım (roaming) hakkı gelmektedir. Günümüzde GSM'in bu kadar başarılı bir şekilde tutunmasının en büyük sebeplerinden biridir uluslararası dolaşım. Kendi içinde dolaşım sorununu aşan GSM sektörü şimdi de WLAN dolaşımını çözmeye çalışmaktadır.

Yukarıdaki örneğimizi hatırlarsak yine, bir fuar için ülkemize gelen iş adamı WLAN servisini hangi WLAN Operatöründen alacaktır? Acaba fuar merkezinde ve kaldığı otelde aynı WLAN Operatörü mü vardır? Ya farklı WLAN Operatörleri bu hotspotlardaysa nasıl, hangi şartlara göre WLAN servisini kullanacaktır?

WLAN lisansının ücretsiz olması nedeniyle yurtdışında birçok Kablosuz Internet Servis Sağlayıcısı ve GSM Operatörü WLAN sistemini kullanıcılarına sunmuştur. Ancak henüz belli bir dolaşım hakkını kullanıcılarına sunamamanın sıkıntısını yaşamaktadırlar.

Kullanıcı tarafından yaklaşırsak, kullanıcı gittiği her yerde ya kredi kartını vererek ya da WLAN kontör kartı olarak WLAN servisini kullanabiliyor ancak. Bu da kullanıcı tarafından rahatsızlık yaratıyor. GSM servisini alırken istediği ülkede istediği kadar farklı operatörde konuşmasına rağmen ülkesindeki kendi kullandığı operatörden gelen tek bir faturayla bütün işini hallederken, WLAN'ı kullanmak istediğinde her farklı yerde kredi kartı numarasını vermek gibi bir sorunla karşılaşmaktadır.

Avrupa'da WLAN Dolaşım ile ilgilenen kuruluşlar ortaya çıkmıştır. Megabeam, WLAN AG gibi şirketler gerek kendi kurdukları hotspotlarla gerekse küçük hotspotların sahipleriyle yaptıkları anlaşmalar neticesinde tek bir fatura

özelliğini WLAN kullanıcılarına sunmaya çalışmaktadırlar.

Bugünlerde Uluslararası WLAN dolaşım konusunda bazı başarılı gelişmeler yaşanıyor. Asya'da WLAN servisini veren operatörler arasında bulunan Telstra, China Netcom, Korea Telecom, Maxis Communications ve Starhub firmaları, yapılan anlaşma neticesinde ellerinde bulunan 20.000 hotspotu 2003 yılının sonuna kadar tek bir marka altında toplayıp kullanıcılarına sunacaklardır.

6. GÜVENLİK:

WLAN sistemi kurarken dikkat edilmesi gereken en önemli unsur güvenlidir. Kötü niyetli saldırılara ve izinsiz girişlere karşı güvenli bir sisteme ihtiyaç vardır. WLAN sisteminin standardizasyonunun yapıldığı zamanlarda güvenlik için WEP anahtarlaması öngörülmüştü. Kablo Eşdeğerli Gizlilik (Wired Equivalent Privacy-WEP) olarak adlandırabileceğimiz bu şifreleme tekniği için kullanıcı ve Access Point tarafından kullanılan statik 40 bit'lik veya 128 bitlik anahtarlamalar kullanılmaktaydı. Bu tekniğe göre kullanıcının servis aldığı kart sisteme tanıtılıyor kullanıcının kim olduğuna bakılmıyordu. Bu sistem yetkisiz kişilerin kullandıkları kartları bazı şekillerde sisteme tanıttırması sonucunda sisteme girmesiyle başarısız bir uygulama haline gelmiştir.

Kendilerine "Beyaz Şapkalı Hacker'lar" diyen bir grup Amerika'da Silikon Vadisinde WLAN kullanan şirketlerden 900 tanesinin WLAN güvenlik açıklarından yararlanarak sistemine girmiştir. Bu olaydan sonra I-SEC firmasının yaptığı bir araştırma sonucunda Amerika'da şirketlerin %67'sinin Wireless Sistemlerinde WEP şifreleme kullanmadıkları, % 32'sinin sisteme tanıtılan sabit SSID'ler kullandıkları, %33'unun de WEP anahtarlaması kullandıkları ortaya çıkmıştır.

1997'de belirlenen 802.11 güvenlik mekanizması artık çok kusurludur. Açık yetkilendirme, paylaşılmış anahtar yetkilendirmesi, WEP gibi güvenlik mekanizmaları WLAN şebekesinin güvenliğini sağlamaktan çok uzaktırlar.

Bu sorunu çözmek için kart veya ekipman tabanlı değil, kullanıcı tabanlı yetkilendirme, merkezi ve güçlü bir yetkilendirme mekanizması, kullanıcı ve şebekenin karşılıklı olarak yetkilendirme adımlarını gerçekleştirmesine ihtiyaç vardır. Kablosuz mahremiyeti için güçlü ve etkili bir şifreleme tekniğinin kullanılması gerekmektedir. Bu da ancak statik bir WEP şifrelemesi yerine merkezi ve dinamik WEP şifrelemesi yapılarak giderilebilir.

IEEE 802.11i çalışma grubu yeni ve çok güçlü bir WLAN güvenlik mimarisi hakkında çalışmaktadır. Çok kısa bir süre içinde bu güvenlik mimarisi ortaya çıkacaktır.

7. SONUÇ:

Avrupa ve Asya'da yepyeni WLAN hotspotlarını devreye sokmak konusunda çalışmalar hızla devam etmektedir. Güngöçtekte yeni hotspotlar yeni kullanıcılara kavuşmaktadır. Microsoft, Intel, Toshiba, HP, Cisco, 3Com gibi teknolojide lider firmalar WLAN yatırımlarına ve geliştirmesine çok önem vermektedirler. GSM Operatörleri tarafından görünen ise 3G ve GPRS yatırımlarının çok güçlü bir şekilde tamamlayıcısı olan WLAN konusunda yatırımlarının hızlı olarak sürdürüldüğü. GPRS ve WLAN ile birlikte GSM Operatörleri kullanıcılarına hareket ve zaman özgürlüğünü verme heyecanı yaşıyorlar.

**Bu bildiri 29-30 Mayıs 2003 tarihleri arasında Şubemiz koordinatörlüğünde gerçekleştirilen İletişim Günleri-V Bildiriler Kitabı'ndan alınmıştır.*

ÜYELERİMİZE DUYURU

EMO Manisa İl Temsilciliği'nde teknik görevli kadrosunda Elektrik-Elektronik Mühendisi Tuncer DEMİR göreve başlamıştır.

Tuncer DEMİR bir süredir Şubemizde görevine yönelik eğitim almaktadır. Kendisine görevinde başarılar diliyoruz.

SMM ÜYELERİMİZE DUYURU

Odamız; yayınladığı ajandaların içinde yer alan teknik bilgileri derleyerek elektronik ortamda üyelerinin hizmetine sunuyor.

SMM üyelerimize ücretsiz dağıtılacak Teknik Bilgiler Cd'sini

Şubemizden veya Temsilciliklerimizden temin edebilirsiniz.

TREN GELİYOR TREN...

Tüp geçit, 3.köprü, hızlı tren tartışmaları devam ediyor. Hükümet ne yardım ne de serden vazgeçemeyince ortak aklın tercihi İstanbul boğazında, köprüyü tüp geçitin önüne koydu. Aynı yöntem Ankara-İstanbul demiryolu projesinde de tercih edilince inekler isyan etti. Hükümet hızlı trenin ne kadar hızlı olacağını tartışa dursun ülkemiz inekleri hızlı tren projesine külliyen karşı çıktı.

Gerekçeleri gayet açık. Yıllardır alıştıkları trenler nedeniyle hızlı trenleri yeterince bakıp izleyemeyecek olmaları. İnekler ayrıca trenlerin renginin belirlenmesi konusunda internet sitesinde yedi ayrı renk seçeneği sunarak 39 bin kişinin katıldığı bir anket düzenleyen Bakan Binali Yıldırım'a kızgın. Sebep; anket için görüşümüz alınmadı!

BİR SORU SORDU HAYATI DEĞİŞTİ

Kilis'in Elbeyli ilçesinde düzenlenen "Sözde Ermeni soykırım iddiasına karşı halkı bilinçlendirme" toplantısında bir soru sorarak hayatı değişen öğretmen Hülya Akpınar'ın ilk mahkemesinde suçlamaya esas tutanak işgüzarlığı açığa çıktı. Mahkemede Akpınar'ın sorusunu beğenmeyen Kaymakam vekilinin Jandarma komutanına tutanak tutulması emri verdiğini,

ancak tutanakta kendi adını görünce"beni karıştırmayın" dediğini bu nedenle tutanağın yalnızca "bir kez" değiştirildiği ortaya çıktı. Taşların bağlandığı köpeklerin ise salındığı Türkiye'de bir öğretmen "toplantı huzur ve sükununu bozmak"tan 1.5 yıldan 3 yıla kadar hapisle yargılanıyor. Ey demokrasi geldinse kapıyı vurma,gir.

UÇUN KUŞLAR UÇUN ABD'YE DOĞRU

Gençliğimizin büyük kısmının geleceklerini Amerika'ya kapağı atmakta gördüğü ülkemizden sonra bir İngiliz güvercini de aynı yola başvurdu. İngiltere'den Fransa'ya gitmesi için bir grup arkadaşıyla salıverilen güvercin Atlas Okyanusu'nu

aşarak ABD'ye ulaştı. Ayağında özel bir halka olan Billie evinden ayrıldıktan 12 gün sonra New York'ta baygın halde bulundu. İngiliz Havayolları eğer isterse Billie'yi ücretsiz olarak geri götüreceğini açıkladı. Billie'den ise şimdilik açıklama yok.

KİRLİ BEYAZ SARAY

Amerikanın Irak saldırısına hazırlık için kullandığı ve bir türlü bulunamayan nükleer tesislerden sonra en önemli kozu kitlesel imha silahlarının da balon olduğu ortaya çıktı.

Artık 11 Eylül saldırısına bile tereddütle yaklaşanlar hızla çoğalıyor. Savaş için Tanrıdan emir aldığını söyleyebilen Bush'a göre Amerika'yı 11 Eylül öncesine döndürmek isteyenler var.

Bağdat'taki Saddam'ın sarayını yıkan Amerika'daki başka bir saray. Bütün saraylar kirleniyordu, birinciliği BEYAZ SARAY'a verdiler.